

کدامیک از واکسن‌های کرونا در کاهش شیوع همه‌گیری موثر است؟

پیش‌تازان سازنده واکسن کووید-۱۹ با موفقیت‌های مختلف بر اساس نتایج بالینی خود در این عرصه خودنمایی می‌کنند، اما چنین موفقیتی در مبارزه جهانی با همه‌گیری چه معنایی دارد؟

ایسنا/خراسان رضوی: پیش‌تازان سازنده واکسن کووید-۱۹ با موفقیت‌های مختلف بر اساس نتایج بالینی خود در این عرصه خودنمایی می‌کنند، اما چنین موفقیتی در مبارزه جهانی با همه‌گیری چه معنایی دارد؟

به گزارش رویترز، داروسازان آمریکایی فایزر و بایو ان تک (Pfizer-BioNtech) و مدرنا (Moderna) هرکدام میزان موفقیت واکسن‌های کرونا خود را حدود ۹۵ درصد اعلام کردند و تأثیر واکسن روسی اسپوتنیک (Sputnik V) نیز ۹۲ درصد اعلام شده است.

شرکت آسترانکا (AstraZeneca) انگلیس میزان کارایی متوسط ۷۰ درصد را اعلام کرده است که این میزان بسیار بالاتر از ۵۰ درصدی است که تاییدکنندگان واکسن ایالات متحده قبل از تصویب واکسن کووید-۱۹ برای استفاده عمومی در نظر گرفتند.

این ارقام به چه معنی است؟

اگر یک واکسن دارای کارایی به عنوان مثال ۸۰ درصد باشد به این معنی است که اگر به ۱۰۰ نفری که قبلاً توسط ویروس کرونا آلوده نشده‌اند، واکسن تزریق شود، به طور متوسط ۸۰ نفر از آنان به بیماری ایجادشده با ویروس کووید-۱۹ مبتلا نمی‌شوند، البته این میزان مربوط به واکسن‌هایی است که در شرایط کنترل شده مانند آزمایش‌های بالینی تجویز و کنترل می‌شود.

این ارقام در میزان حفاظت فرد به چه معنی است؟

شخصی که با واکسنی ایمن شده است، مثلاً ۸۰ درصد حفاظت در برابر ویروس دارد، به احتمال زیاد در برابر ابتلا به این بیماری به ویژه موارد شدید و همچنین به احتمال زیاد در برابر بیماری بدون علامت نیز محافظت می‌شود اما این میزان به واکسن بستگی دارد و ممکن است قطعی نباشد. حتی با ۹۵ درصد کارایی، هیچ‌گونه تضمین مطلق محافظت برای هیچ شخص خاصی وجود ندارد.

این میزان اثربخشی در دنیای واقعی به چه معناست؟

بین میزان اثربخشی به دست آمده در آزمایش‌های بالینی و اثربخشی در دنیای واقعی تفاوت وجود دارد. مارسل تانر، متخصص اپیدمیولوژی و رئیس آکادمی‌های علوم و هنرهای سوئیس اظهار کرد: "منظور از کارایی این است که آیا این واکسن عملکردی در برابر ویروس دارد یا خیر و اثربخشی نیز این مورد را بیان می‌کند که واکسن برای استفاده در افراد موثر است یا خیر."

در دنیای واقعی، اثربخشی واکسن به عوامل متعدد و غیرقابل پیش‌بینی بستگی دارد؛ شیوع ویروس چه میزان است، چه تعداد از افراد به برنامه و جدول زمان‌بندی دوز بهینه پایبند هستند، سیستم ایمنی بدن چگونه پاسخ می‌دهد، آیا واکسن در دمای مناسب ذخیره شده است، آیا مردم می‌دانند یا نمی‌دانند که قبلاً در معرض ویروس قرار گرفته‌اند یا خیر.

به طور کلی، تأثیر واکسن در دنیای واقعی کمی کمتر از اثر آن در آزمایش‌های بالینی کنترل شده است.

آیا واکسن‌های کنونی مانع از شیوع بیماری کووید-۱۹ می‌شوند؟

کارشناسان می‌گویند: بعید است واکسن مانع شیوع شود؛ واقع بینانه‌تر این است که ما باید در کنار ویروس سارس کووید-۱۹ زندگی کنیم. شواهد تاکنون حاکی از آن است که واکسن‌های کووید-۱۹ که توسط فایزر و بایو ان تک،

آسترازنکا و مدرنا تولیدشده اند به جلوگیری از ابتلا به این بیماری کمک می کند. فقط داده های آسترازنکا، تاکنون مواردی را نشان می دهد که تزریق آن می تواند به جلوگیری از انتقال ویروس کمک کند.

پنی وارد، استاد پزشکی دارویی در کالج کینگ لندن گفت: "محافظت در برابر بیماری برای افراد ارزش دارد." وی افزود: "با این حال، واکسن هایی که از انتقال جلوگیری نمی کنند، همه گیری را متوقف نمی کنند."

استفان ایوانز، استاد فارماکوپیدمیولوژی در دانشکده بهداشت و طب لندن اظهار کرد: "تا زمانی که واکسیناسیون و سایر اقدامات منجر به از بین بردن ویروس در هر کشور خاص و در سراسر جهان شود، هنوز نیاز به فاصله گذاری اجتماعی، استفاده از ماسک و شستن دست وجود دارد تا انتقال بیشتر از آنچه فقط با واکسن حاصل می شود، کاهش یابد."

وی در ادامه افزود: "تا زمانی که افراد واکسینه نشوند و حتی بعد از واکسیناسیون، این وضعیت منجر به شرایطی نمی شود که تمام اقدامات محافظتی دیگر بلافاصله رها شوند."